

Markedet for verdipapirfond 2012:

- God avkastning
- Høy tegning
- Rekordhøy kapital

Pressekonferanse

Verdipapirfondenes forening
23. januar 2013

Administrerende direktør
Lasse Ruud

2012 – et år med god avkastning i nærmest alle fondsgrupper

Og fjorårets avkastning i de ulike fondsgruppene underbygget lærerbokens tese:

Jo høyere risiko du tar, jo høyere avkastning kan du forvente!

Gjennomsnittlig avkastning for ulike fondsgrupper i 2012. Tall i prosent:

Rentefond	prosent
Pengemarkedsfond med lav risiko	3,1
Pengemarkedsfond	3,5
Obligasjonsfond 0-2	4,5
Obligasjonsfond 2-4	6,2
Obligasjonsfond 4+	6,6
Andre rentefond	8,4
Kombinasjonsfond	
Norske Kombinasjonsfond	12,7
Internasjonale Kombinasjonsfond	8,7
Livssyklusfond	10,4
Aksjefond	
Norske Fond	15,8
Nordiske Fond	14,3
Europeiske fond	13,1
Østeuropeiske Fond	15,2
Nye Markeder	7,7
Globale Fond	8,0

Overblikk over markedet for verdipapirfond

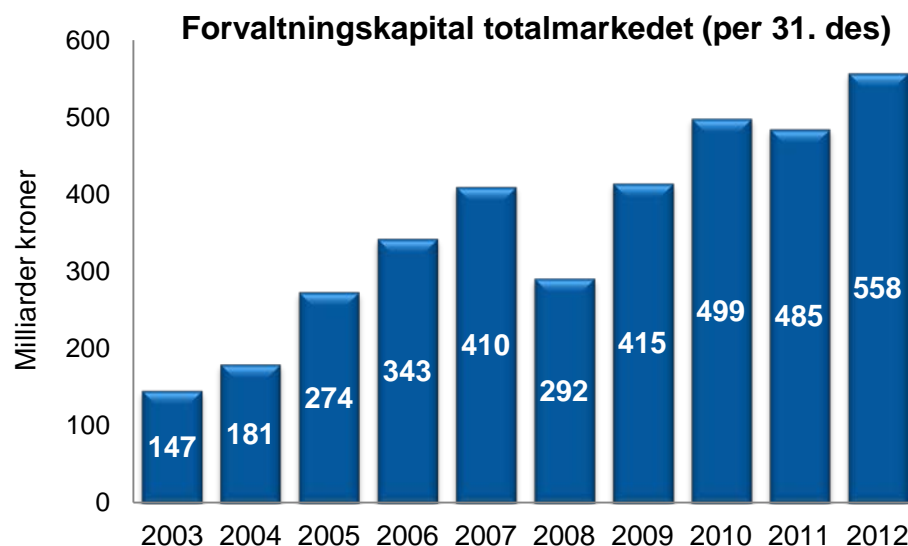
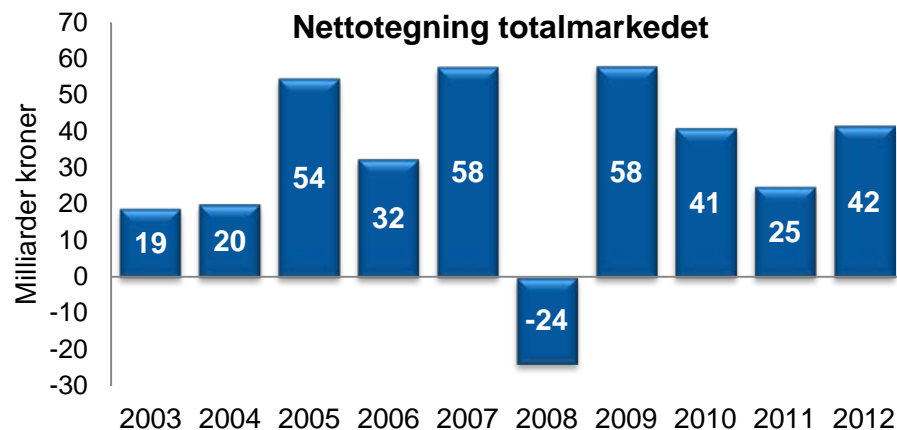
God tegning, rekordhøy kapital

2012: Samlet nettotegning på 42 mrd. kroner, hvorav

- Aksjefond: 7,2 mrd. kroner
- Kombinasjonsfond: 1,7 mrd. kroner
- Obligasjonsfond: 31 mrd. kroner
- Pengemarkedsfond: -10,5 mrd. kroner
- Andre rentefond: 11,7 mrd. kroner

Forvaltningskapitalen er nå «all time high»

- Og ca. 150 mrd kroner (27 prosent) høyere enn nivået før finanskrisen (dvs. 31.12.07)

Kilde: VFF

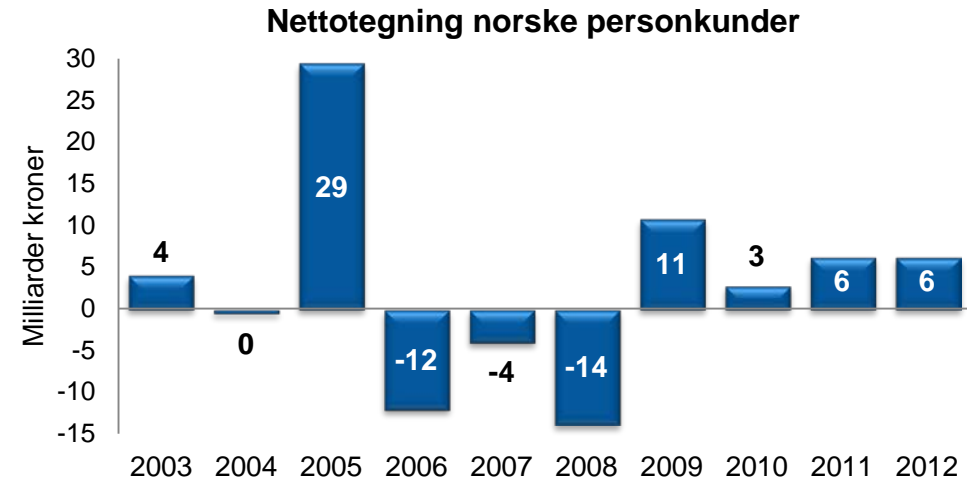
Norske personkunder

Tegnet mest i obligasjonsfond og «andre rentefond»

**Norske personkunder
nettoteget for 6,3 mrd. kroner
i løpet av 2012, hvorav**

- Aksjefond: 0,2 mrd. kroner
- Kombinasjonsfond: 1,2 mrd. kroner
- Obligasjonsfond: 5,3 mrd. kroner
- Pengemarkedsfond: -3,8 mrd. kroner
- Andre rentefond: 3,5 mrd. kroner

**Norske personkunder har nå
164 mrd. kroner i
verdipapirfond, hvorav 100
mrd. kroner er i aksjefond.**

Kilde: VFF

Norske institusjonskunder¹⁾

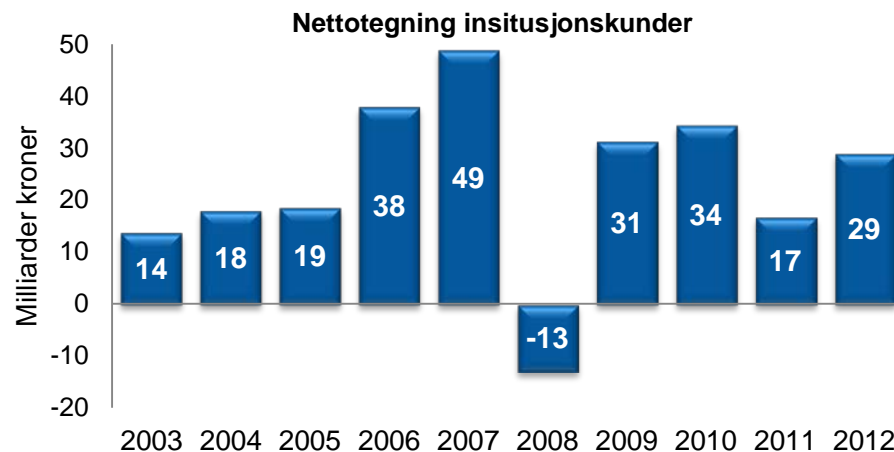
«Proffene» tegnet primært obligasjonsfond i 2012

Norske institusjonskunder nettotegnet for 29 mrd. kroner i løpet av 2012, hvorav

- Aksjefond: 2,4 mrd. kroner
- Kombinasjonsfond: 0,6 mrd. kroner
- Obligasjonsfond: 24,8 mrd. kroner
- Pengemarkedsfond: -6,1 mrd. kroner
- Andre rentefond: mrd. 7,1 kroner

Norske institusjonskunder har nå 312 mrd kroner i verdipapirfond, hvorav

- Aksjefond: 104,7 mrd kroner
- Obligasjonsfond: 108,9 mrd kroner
- Pengemarkedsfond: 63 mrd. kroner

Kilde: VFF

¹⁾ Norske institusjonelle kunder er definert som norske kunder som ikke er registrert med personnummer. Typisk er dette forsikringsselskaper, pensjonskasser, kommuner, stiftelser eller aksjeselskap.

Utenlandske kunder

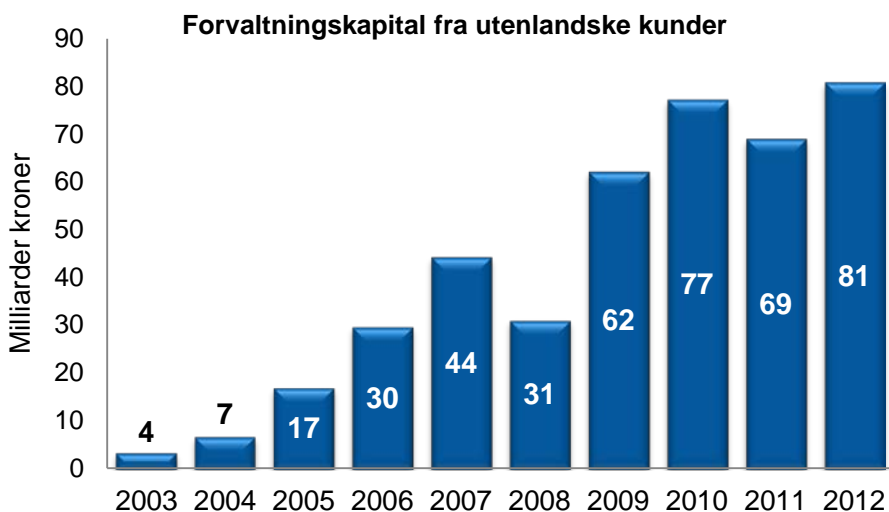
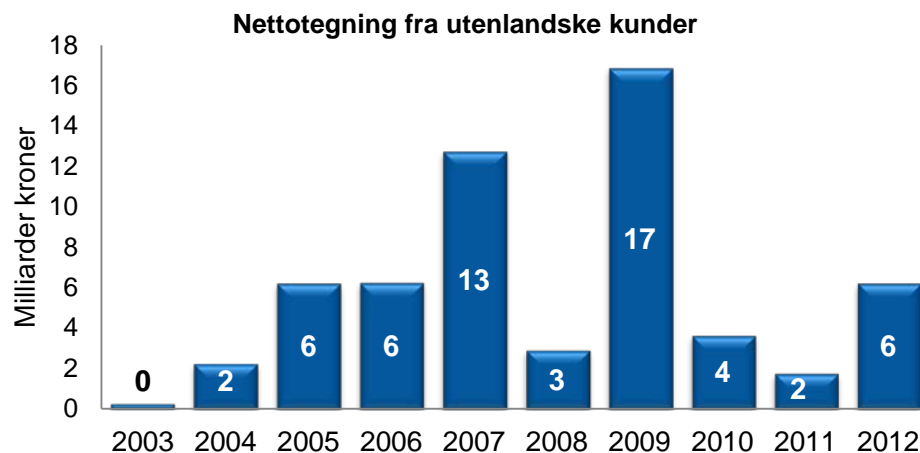
Norske aksjefond har etter hvert blitt en stor eksportartikkel

Utenlandske kunder nettotegnet for 6,3 mrd. kroner i løpet av 2012, hvorav

- Aksjefond: 4,6 mrd. kroner
- Kombinasjonsfond: - 6 mrd. kroner
- Obligasjonsfond: 1,1 mrd. kroner
- Pengemarkedsfond: -0,6 mrd. kroner
- Andre rentefond: mrd. 1,1 kroner

Utenlandske kunder har nesten alt (91 prosent) i aksjefond.

Utlendinger har nå 74 mrd. kroner i norskregistrerte aksjefond. Det utgjør 27 prosent av den samlede forvaltningskapitalen i aksjefond.

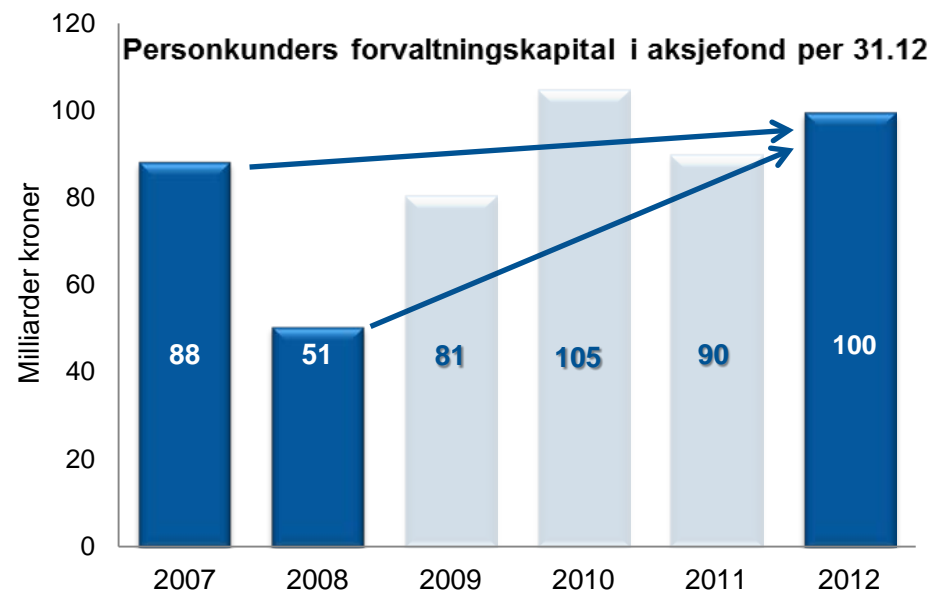
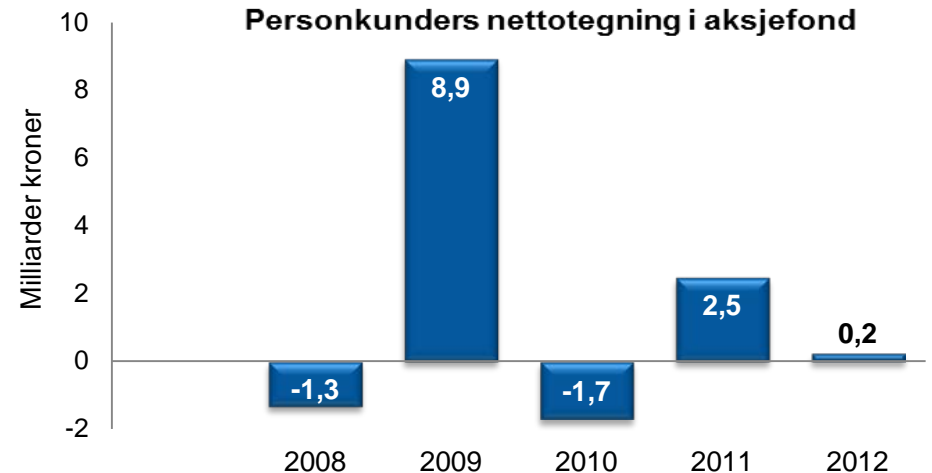
Kilde: VFF

Verdien av norske personkunders plasseringer i aksjefond er nå 12 mrd kroner høyere enn før finanskrisen (31.12.07)

Hvordan er det mulig når aksjemarkedene fortsatt ligger noe lavere enn nivået ved utgangen av 2007?

Svar: De tegnet fremfor å innløse under og rett etter finanskrisen, da aksjekursene var lave.

Siden utgangen av 2008 har deres plasseringer i aksjefond gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på om lag 18 prosent

Kilde: VFF

«Andre rentefond» – hva er det?

Fond som kan ta høyere risiko (særlig kredittrisiko) enn ordinære obligasjonsfond

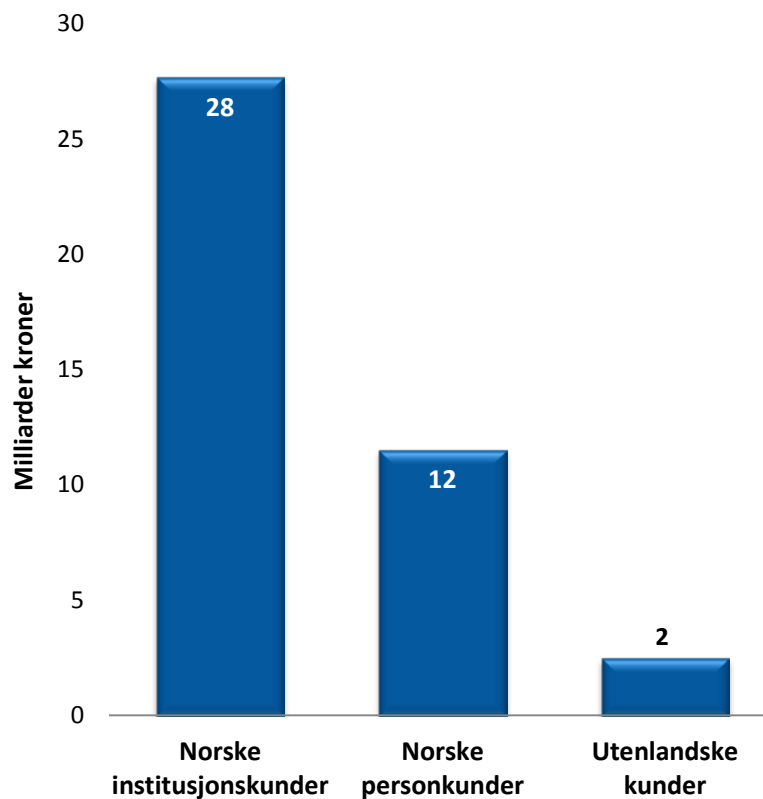
Kraftig vekst i 2012. Nettotegning 11,7 mrd. kroner. Forvaltningskapital 42 mrd. kroner.

De har gitt svært god avkastning de siste årene. Det avspeiler at også risikoen er høy.

Slike verdipapirfond bør derfor ikke tegnes på grunnlag av fjorårets avkastning, men fordi du også har forstått risikoen.

Risiko og kompleksitet i denne type obligasjoner tilsier stor grad av diversifiserte porteføljer, hvilket gjør at verdipapirfond blir et svært velegnet måte å investere i dette markedet på.

Forvaltningskapital i «andre rentefond» per 31.12.12

Kilde: VFF

Flertallet av aktivt forvaltede aksjefond som investerer på Oslo Børs, slo ikke sine referanseindekser i 2012

6 NYHETER

Fonds-festen uteble

Bakpå: Fondsåret 2012 skulle være en gedigen fest, men bare åtte av 52 fond har klart å holde tritt med bransjens egen indeks. **Smell:** Hos Holberg-fondene i Bergen har kundene tappt penger på Idar Vollvik og solenergiselskapet Rec.

FINANS
ANDREAS NYHEIM
OSLO

Fondsindeksen har hatt et knallår med en avkastning på 22 prosent. Likevel må de aller fleste fondskundene se langt etter gevinsten. For andre året på rad sletter norske aksjeforvaltere med å slå indeksen de måler seg mot.

Svart november
Ifølge en oversikt DN har fått fra analysebyrået Morningstar er det bare åtte fond som har slått fondsindeksen i år. Bak disse skjuler det seg seks forvaltere (Danske Capital og Alfred Berg har to fond hver). Hele 44 fond må se seg slått av den samme indeksen.

DN trykket en tilsvarende oversikt i desember fjor. Opal da var godt over halvparten av de aktivt forvaltede fondene bak indeksen.

Storebrand Vekst, fondet som gjorde det best fjor, ligger i år i bunnsjiktet.

Forvalter Andreas B. Lorentzen peker på to hovedårsaker:

– De små selskapene gjør det nok en gang dårligere enn de store, og Storebrand Vekst har

«EN UT-FORDRING». Andreas B. Lorentzen, forvalter i Storebrand.

en samvariasjon med små selskaper.

– Den andre grunnen er Clavis Pharma. Det var fondets største veddemål. Det ble en veldig lite lyngsig november, sier Lorentzen, med referanse til bioteknologiselskapet Rec.

– Forvalter Martin Molsæter mener den lave avkastningen undergraver tilliten til forvalterne. Hva betyr det for en aktør som Storebrand?

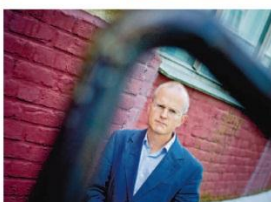
– En relevant problemstilling. Vi er der for å være bedre enn indeksen. Hvis ikke vi gjør det over tid, er det en uforordning. Det må se seg slått av den samme indeksen.

Ønd sirket
For en måned siden skrev DN at handelen på Oslo Børs var halvært sammengjort med samme periode fjor. Både Molsæter og Lorentzen mener mange fond er blitt offer for dårlig likviditet.

– I motsetning til Storebrand, som har netto tegning i sine aksjefond, har mange av de store, og Storebrand Vekst har

■ SKILLER SEG UT. Martin Molsæter i Svedbank First er en av svært få forvaltere som har slått fondsindeksen i år. Han mener den dårlige avkastningen er blitt et stort problem for bransjen. Foto: Per Trarane

FORSIKTIGHET. – Det har rett og slett vært liten vilje til å ta risiko, sier forvalter Hogné Tysøy i Holberg. Foto: Eivind Semset

innløsninger. Da er man tvunget med god likviditet, sier Lorentzen.

– Det er blitt vanskelig for de

store fondene å smu seg rundt i regi av Nordex og DNB som bare kjøper små og mellomstore selskaper.

Også for Holberg Norge har det vært et begredelig år. Holberg-forvalter Hogné Tysøy mener forvalterne som plukker aksjer på Oslo Børs, vil måtte investere i mange små og mellomstore selskaper.

– Dette har historisk gått god avkastning selv om vi de siste årene har opplevd noe annet. Det er nå en dramatisk

skjell i verdsettelsen av de store og de små. Ifølge Tysøy tilsvarende børsverden for de største selskapene på Oslo Børs omtrent 1,5 ganger selskapenes bokførte verdier. De små selskapene børsverdi er i gjennomsnitt på mellom 0,7 og 0,8 ganger bokført verdi. Halv pris, med andre ord.

– Det har rett og slett vært liten vilje til å ta risiko, og – når det er et fond som er veldig spiss – mellom 12 og 16 aksjer. Hvis man først finner et «sno-man brenner før, er det mulig å plassere mer der, sier Molsæter.

Forvalteren i Svedbank First opplyser at han har investert over ti millioner kroner i sitt eget fond.

– For mange fond er det vanskelig å få full uttelling for gode ideer, fordi man ikke kan ha mer enn ti prosent av fondet i ett selskap. Vi kan eie 15 prosent, sier han.

Blant de få Ludo-satsing ga tap

OSLO: Martin Molsæter er en av svært få forvaltere som har slått fondsindeksen i år. Fondslet First Generator kan vise til en avkastning på over 30,5 prosent.

– Høytliggelsen?

– Jeg er den som har mest penger i fondet sett. Da prøver jeg å passe veldig godt på. Ellers er det et fond som er veldig spiss – mellom 12 og 16 aksjer. Hvis man først finner et «sno-man brenner før, er det mulig å plassere mer der, sier Molsæter.

Forvalteren i Svedbank First opplyser at han har investert over ti millioner kroner i sitt eget fond.

– For mange fond er det vanskelig å få full uttelling for gode ideer, fordi man ikke kan ha mer enn ti prosent av fondet i ett selskap. Vi kan eie 15 prosent, sier han.

OSLO: Holberg Norge får det jul med en avkastning på 4,7 prosent siden nyttår. Indeksen fondet måler seg mot, hadde tjent 22 prosent.

Forvalter Hogné Tysøy har brukt året til å kaste ut et 20-tall aksjer.

– For å forsøke å spisse porteføljen og gå litt mer konsentrert til verks – komme enda tettere på de bedriftene vi har investert i, forklarer han.

Fondet hans har vært blant de største aksjefondene i solenergiselskapet Rec og Idar Vollviks Ludo. Rec har vært tapen blant Børsens største selskaper i år. Holberg Norge har skrevet ned drøyt 70 prosent av verdien som ble betalt for Ludo-aksjene.

– Hvorfor satset dere på Vollvik og Ludo?

– Det er en liten investering for oss. Vår begrunnelse for å investere var at selskapet satte sammen en ledergruppe og et styre som i stor grad var de samme menneskene som sto bak Ches. De hadde øvnet å bygge telekommunikasjon. Så har det skjedd endelig ting i strukturen og ellers etterpå, sier Hogné Tysøy.

– Når det gjelder Rec, mener vi fortsatt at selskapet fremstår som et av de best posisjonerte innen solindustrien. Det har manøvrert på en imponerende måte i et veldig krevende marked. Solindustrien sletter fortsatt med betydelig overkapasitet, men vi tror, og ser også, at industrien vokser og er i ferd med å bli mer konkurranse-dyktig, sier Tysøy.

NYHETER 9

Sliter med å slå indeks

Aksjefond som er aktivt forvaltet og som hovedsakelig investerer på Oslo Børs.

Avkastning hittil i år (til og med 23. des.)

Fond	Avkastning
First Generator	35,5%
Omega Investment Fd	28,3%
Danske Invest Norge	28,4%
Aksjer Invest	25,6%
Danske Invest Norge I	25,6%
Atlas Norge	23,8%
Alfred Berg Aktiv	22,7%
Alfred Berg Humanfond	22,7%
PLUS Markedsverdi	22,0%
Plus Norge	21,8%
Alfred Berg Norge Etnisk	21,8%
Alfred Berg Norge	21,8%
Carnegie Aksje Norge	20,8%
Fondsfinans Spar	20,3%
PLUS Aksje	19,9%
Alfred Berg Gambia	19,5%
Storebrand Norge	19,2%
Nordex Kapital	18,9%
DNB Norge (Hvussø II)	18,9%
WarrenWickland Norge A	18,8%
Handelsbanken Norge	18,8%
NB Aksjefond	18,8%
Terra Norge	18,8%
Parente Aksje Norge	18,8%
Nordex Avkastning	18,7%
Nordex Invest	18,7%
Parente Equity Edge P	18,7%
Nordex Norge Verdi	18,7%
Arctic Norwegian Equities Class I	18,5%
Delphi Norge	18,0%
Parente Verdi	18,0%
Plus Norge	18,0%
Nordex Norge Phas	18,0%
Parente Aktiv	18,0%
Fondsfinans Aktiv	18,0%
Storebrand Aksje Innlend	18,0%
First SPS (AMP)	18,0%
Danske Invest Norge Vekst	18,0%
DNB Norge	18,0%
Storebrand Norge I	18,0%
Nordex i Norwegian Equity SP	18,0%
DNB Barnefond	18,0%
Storebrand Optima Norge A	18,0%
Terra SPS	18,0%
DNB Norge Selektiv II	18,0%
Storebrand Verdi	18,0%
DNB Norge	18,0%
Landinvest Norge	18,0%
Oslo Børs-Indeks med små selskaper	13,1%
FORTE Norge	8,0%
Delphi Vekst	7,8%
Storebrand Vekst	7,2%
Solberg Norge	6,1%
DNB SPS	2,5%
Nordex SPS	2,1%
Exakte store aksjefond er delt opp i flere underfond.	

I denne oversikten er kun fond i tatt med.

2012 Dagens Næringsliv 29/12-12

Dagens Næringsliv 29/12-12

Men flertallet av aktivt forvaltede aksjefond som investerer på Oslo Børs har oppnådd gode resultater i et lengre tidsperspektiv

De siste årene har vært krevende for aktive aksjefond som investerer i norske aksjer.

Men siste fem og ti år har likevel tre av fire aktivt forvaltede fond slått sine referanseindekser.

Snittet av alle aktivt forvaltede aksjefond som investerer på Oslo Børs og som er rettet mot personmarkedet ²⁾ har de siste 10 år gitt en gjennomsnittlig årlig meravkastning i forhold til sine indekser på 0,6 prosentpoeng.

Hvis vektet etter det enkeltes fonds forvaltningskapital: 0,8 prosentpoeng.

Aktivt forvaltede aksjefond som investerer på Oslo Børs, og rettet mot personmarkedet ²⁾

Måleperiode	Antall fond som har slått sin indeks ¹⁾	Totalt antall fond	Andel fond som har slått sin indeks ¹⁾
1 år	8	36	22 %
3 år	12	33	36 %
5 år	24	33	73 %
10 år	22	31	71%

- 1) Den indeks forvaltningsselskapet selv har definert som det respektive fondets referanseindeks.
- 2) Dvs. avgrenset til fond med krav til minste tegningsbeløp på 100.000 kroner eller lavere.

Kilde: Oslo Børs og VFF

Hva er best – indeksfond eller aktivt forvaltede fond?

Det finnes ikke noe fasitsvar (smak og behag).

Norsk fondsbransje tilbyr begge deler, så det er reell valgfrihet.

Og begge konsepter er kommet for å bli, fordi markedet vil etterspørre både indeksfond og aktive aksjefond.

